

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.905/2021/5/II.

A felperes:

felperes, felperes címe.

A felperes képviselője:

Dr. Bodolai László ügyvéd, ügyvéd címe

Az alperes:

alperes, alperes címe

Az alperes képviselője:

SBGK Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe., ügyintéző: dr. Borbély Boglárka ügyvéd

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 33.P.22.410/2021/4.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy a sérelmezett híradással (műsor) azonos időpontban, továbbá közvetett és/vagy közvetlen kommentár nélkül 5 napon belül a TV csatorna műsor műsorban oly módon, hogy az adásban narráció vagy műsorvezető közlése útján sugárzásra kerüljön a következő helyreigazító közlemény:

Helyreigazítás: „A TV csatorna műsor dátum napján perckor sugárzott adásában valótlanul állítottuk, hogy felperest kétmillió forintra büntették a nemzeti konzultációs kérdőív akciója következményeként.”

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 95.250 forint perköltséget.

Kötelezte az alperest, hogy 24.000 forint, a felperest, hogy 12.000 forint eljárási illetéket fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra.

[2] Ítéletének indokolásában idézte a Pp. 495. § (1) bekezdésében, 496. § (1) bekezdésében, az Alaptörvény IX. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében, az Smtv. 4. § (1), (2) és (3) bekezdésében, 10. §-ában, 12. § (1) és (2) bekezdésében, a PK 12., 13. 14. és 15. számú állásfoglalásokban írtakat.

[3] Azt állapította meg, hogy az alperesi műsorban megjelentek teljes egészében tényállításnak tekintendők. Kiemelte, hogy a PK 14. számú állásfoglalásban írtaknak megfelelően a valóság bizonyításának terhe a sajtószerzet terhelte, ő volt köteles a perben azt bizonyítani, hogy a közleményben foglaltak a valóságnak megfelelnek.

[4] Az alperes csatolta a felperes vagyonynyilatkozatát, mely szerint a felperes 5,2 millió forintnyi adományt kapott a különböző bírságokra. Akként nyilatkozott, hogy lényegtelen pontatlanság az, hogy esetlegesen más miatt kapta, hiszen a felperesnek több kormányellenes akciója is volt, ami miatt bírságot kapott.

[5] Nem osztotta az alperes védekezését a körben, hogy a felperes által sérelmesnek tekintett kijelentések lényegtelen pontatlanságnak, tévedésnek lennének tekinthetőek. Az alperesi műsorban egyértelműen állították, hogy a felperest 2020. évben 2 millió forintba büntették a nemzeti konzultációs kérdőív-akciója miatt. Valóban utalt az adás arra, hogy egyéb okból is kapott bírságot korábban, ugyanakkor a kifogásolt kijelentés önállóan és nem példálózó jelleggel jelenik meg. A bírság konkrét oka is lényeges, ellenkező esetben nem is kellett volna leköszölni, pusztán csak annyit, hogy a felperest megbírságozták. Ezzel szemben az alperes külön kiemelte, hogy a felperes által kezdeményezett nemzeti konzultációs akció súlyos jogi problémákba ütközött. A nemzeti konzultációk mindig kiemelt figyelmet kapnak, azok közérdeklődésre tartanak számot, így lényeges, hogy azokkal kapcsolatban pontosan fogalmazzon a sajtó.

[6] A felperes ugyanakkor nem kérheti a portál weboldalon történő közzétételt, mivel az az NMHH nyilvántartása szerint önálló online oldal, így annak szerkesztőségéhez külön helyreigazítási kérelmet kellett volna eljuttatni, erre azonban nem került sor.

[7] Az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdéseiben, a 82. § (1) és (2) bekezdéseiben, a 83. § (1) és (2) bekezdéseiben, valamint a 499. § (1) bekezdés második mondatában foglaltak alapján rendelkezett.

[8] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes élt fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a felperes keresetének teljes egészében történő elutasítását, másodlagosan az első fokon hozott határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Kérte a felperes perköltségben marasztalását is.

[9] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (1) bekezdésében és a (3) bekezdés a), c) és d) pontjaiban foglaltakra alapította.

[10] Előadása szerint a dátum1 napján megtartott perfelvételi tárgyaláson a felperes nem jelent meg, a tárgyalás távollétében való megtartását kérte. A tárgyaláson jogi képviselője jelent volt, aki a mulasztására tekintettel a tárgyalás megtartását nem kérte, így a Pp. 190. § (1) bekezdés b) pontja alapján az eljárás megszüntetésének lett volna helye. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor arról nyújtott tájékoztatást a tárgyaláson, hogy a felperes előzetesen kérte a tárgyalás távollétében történő megtartását, amelyre figyelemmel az eljárást nem lehet megszüntetni. Erre tekintettel az eljárás szabálytalansága miatti kifogást nyújtott

be, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság a ügyszám számú végzésével az eljárást megszüntette.

[11] A perfelvételi szakban a felperes nem kérheti a tárgyalás távollétében való megtartását, erre csak az érdemi tárgyalási szakban van lehetőség, a Pp. 121. § (1) bekezdés b) pontja ennek lehetőségét ezen szakaszban mindkét fél számára biztosítja. Ha a perfelvételi tárgyaláson valamelyik fél megjelenik, az ő kérelmére tartható meg a tárgyalás. Ha a jelenlévő fél a tárgyalás megtartása iránti kérelmet nem terjeszt elő, a bíróság az eljárást hivatalból megszünteti. A jelen levő félnek nem kell a megszüntetésre irányuló kérelmet előterjesztenie, elegendő, ha a tárgyalás megtartása iránti - kifejezett - kérelmet nem ad elő.

[12] A Fővárosi Ítéltábla súlyos eljárási szabályszegést valósított meg azzal, hogy az elsőfokú bíróság végzését a ügyszám1 számú végzésével megváltoztatta és az elsőfokú bíróságot az eljárás folytatására utasította.

[13] A PK 12. számú állásfoglalásban írtaknak megfelelően a sajtóközlemény szempontjából lényegtelen tévedés, pontatlanság miatt nincs helye sajtó-helyreigazításnak.

[14] A hírblokk központi témája az volt, hogy a felperes a vagyonnyilatkozatában maga tüntette fel, hogy nem a saját pénzéből fizette ki a különböző, politikai tevékenységével összefüggésben kiszabott bírságokat, büntetéseket, ami erkölcsi problémákat vethet fel. A műsorszám tájékoztatást nyújtott arról, hogy e körben milyen bírságok, büntetések megfizetése jöhet szóba, így elhangzott az is, hogy a felperes több kormányellenes tüntetést szervezett, amelyek közül az egyikért 750.000 forintos büntetést kapott. Elhangzott valóban az is, hogy a felperest 2 millió forintra büntették a nemzeti konzultációs kérdőív akciója következményeként, azonban ez csak több más, a felperessel összefüggésbe hozható akció felsorolásának részeként, mellékesen került megemlítésre. Az, hogy a felperes a 2 milliós bírságot pontosan melyik kormányellenes, illetve politikai akciója miatt kapta, irreleváns a hírblokk tárgya szempontjából. A felperes nem is vitatta, hogy 2 millió forint bírság kiszabására került volna sor vele szemben, a tájékoztatás szempontjából pedig éppen az a hangsúlyos, hogy a felperes többször kapott bírságot, büntetést, amit ő nem a saját pénzéből fizetett meg, hanem adományokból. Ezt egyébként a felperes nem tette vitássá.

[15] A felperes a műsorban bemutatott vagyonnyilatkozatában elismerte, hogy összesen 5,2 millió forintot kapott büntetéseinek kifizetésére, ezért a közlés szempontjából lényegtelen pontatlanságnak minősül, hogy a 2 millió forintos büntetés melyik kormány elleni akciója körébe sorolandó.

[16] Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében és a 3/2015. (II. 2.) AB határozatban írtakat, továbbá az Smtv. 13. §-ában foglaltakat.

[17] A közlemény közlésével az Alaptörvényben is rögzített tájékoztatási kötelezettségének tett eleget egy közérdeklődésre számot tartó ügyben, a tájékoztatás során a sajtóetikai szabályokat betartotta, a felperes vagyonyilatkozatát is ismertette. A sajtószabadságot és a sajtó tájékoztatási kötelezettségét lehetetlenítené el az a gyakorlat, ha ilyen esetben is helyreigazításra kötelezné a bíróság a sajtószervet.

[18] Az elsőfokú ítélet nem tartalmaz arra vonatkozó indokolást, hogy a sajtó tájékoztatási kötelezettségének figyelembevételét milyen indokok alapján mellőzte, így nem tett eleget a Pp. 346. § (5) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségének.

[19] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes perköltségben marasztalását kérte.

[20] Álláspontja szerint az első fokon hozott határozat teljes mértékben megalapozott, a megállapított műsorból nem vonható le eltérő következtetés, az elsőfokú bíróság nem követett el eljárási szabálysértést sem.

[21] Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

[22] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyaláson bírálta el. A felülbírálat során a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt.

Nem volt jogszabályi lehetőség az első fokon hozott határozat Pp. 381. §-a alapján történő hatályon kívül helyezésére sem.

[23] Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a felperes a perfelvételi tárgyalás távollétében történő megtartását nem kérheti. A Pp. az 1952. évi Pp. szabályozásával szemben nem biztosít lehetőséget a felperesnek arra, hogy a perfelvételi tárgyalás távollétében történő megtartását kérje és ezzel a mulasztásának a jogkövetkezményét elhárítsa.

Amennyiben tehát a felperes a perfelvételi tárgyaláson - akár úgy is, hogy a tárgyalás távollétében történő megtartását kérte - nem jelenik meg, az eljárás hivatalból történő megszüntetésének van helye [Pp. 240. § (1) bekezdés g) pont], amennyiben a jelen lévő fél a tárgyalás megtartását nem kéri.

[24] A Pp. 240. § g) pontjának 2021. január 1. napjától hatályos módosítása ugyanakkor - egy, a joggyakorlatban felmerülő problémát kezelve - a megszüntetés további

feltételeként írja elő, hogy a perben a perfelvételt lezáró végzés meghozatalára még nem került sor. A módosítás indokolása szerint előfordulhat, hogy a perfelvételi tárgyalás elmulasztásának jogkövetkezményét a bíróság nem alkalmazta, utóbb azonban - a perfelvétel lezárását követően - a Pp. 240. § (1) bekezdés g) pontja alapján az elsőfokú eljárásban, továbbá a Pp. 379. §-a alapján a másodfokú eljárásban az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezése mellett a másodfokú bíróság az eljárás megszüntetéséről rendelkezik. A módosítás a perhatékonyság és célszerűség követelményét szem előtt tartva a perfelvételi tárgyalás elmulasztása miatt az eljárás megszüntetésére csak a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig ad lehetőséget, később erre tekintettel az eljárás megszüntetésének már nincs helye.

[25] A perben az elsőfokú bíróság a perfelvétel lezárásáig az eljárás hivatalból történő megszüntetéséről nem rendelkezett, a perfelvétel lezárását követően pedig ezt a jogszabályi rendelkezések alapján nem tehette meg és erre a másodfokú bíróságnak sincs törvényi lehetősége. Erre tekintettel került sor az alperes eljárás szabálytalansága miatti kifogása folytán az elsőfokú bíróság által hozott, az eljárást megszüntető ügyszám számú végzésének megváltoztatásra és az elsőfokú bíróságnak az eljárás folytatására utasítására. [ügyszám1] Mindezek alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére sincs mód.

[26] Erre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla - az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemre figyelemmel - a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta, így a keresetet részben elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést nem érintette.

[27] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az irányadó anyagi jognak megfelel, a megállapított műsorból az elsőfokú bíróságétól eltérő jogi következtetés nem vonható le, felülmérlegelésnek nincs helye.

Erre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően helybenhagyta.

[28] A fellebbezésben írtak alapján a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

[29] Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy a perben kifogásolt közlés olyan tényállítás, amelynek valóságát - a PK 14. számú állásfoglalásban írtaknak is megfelelően - az alperesnek kellett bizonyítania.

[30] Az a kijelentés, miszerint a felperest 2 millió forintba büntették a nemzeti konzultációs kérdőív akciója következményeként, a műsorszám egésze, annak tartalma, mondanivalója szempontjából nem lényegtelen tévedés, pontatlanság.

[31] A másodfokú bíróság is megtekintette a kifogásolt hírblokkot, amely arról számol be, hogy a felperes a szavazóitól kér pénzt azért, hogy kifizesse a kormány elleni akciói miatt kiszabott közel 3 millió forintos büntetést. A beszámoló szerint ez a felperes vagyonyilatkozatából derül ki és súlyos erkölcsi aggályokat vet fel. Elhangzik, hogy a felperes több autós tüntetést is szervezett, amelyek miatt 750.000 forintos büntetést kapott. De 2020-ban további 2 millió forintra büntették, mert súlyos jogi problémákba ütközött a nemzeti konzultációs kérdőív akciója. Ezeket a büntetéseket pedig nem saját pénzéből, hanem a szavazóitól kapott támogatásokból fizette ki.

[32] A híradás a bírságokat, büntetéseket felsorolja, azokat két csoportra bontja. A 750.000 forintos büntetést az autós tüntetések, a 2 millió forintos bírságot a nemzeti konzultációs kérdőív-akció következményeként jelöli meg. Utóbbi a riporton belül külön, hangsúlyosan kerül megemlítésre, a nézők figyelmét kifejezetten felhívva arra, hogy a 2 milliós bírságot a felperes mi miatt kapta. Az, hogy a közel 3 millió forintos büntetés miből tevődik össze, nem lényegtelen, hiszen a műsorszám maga is szükségesnek tartja megemlíteni az okokat. Ennek megfelelően a 2 millió forintos bírság hangsúlyosan megjelenő - valótlan - oka sem minősülhet lényegtelen tévedésnek, pontatlanságnak.

[33] Az Smtv. 13. §-ában írtak szerint a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.

[34] A tájékoztatási kötelezettség teljesítése sem járhat ugyanakkor azzal, hogy az alperes a tájékoztatás szempontjából lényeges körülményről nem a valóságnak megfelelően tájékoztatja a nézőket, a valótlan tényállítások esetében a sajtószerző a közérdeklődésre számot tartó ügyben fennálló tájékoztatási kötelezettségére hivatkozással sem mentesülhet a helyreigazítási kötelezettsége alól. A közszereplő felperes magasabb szintű türelem kötelezettsége ugyanis a valótlan tényállítások vonatkozásában közügyet érintő témában sem áll fenn. Az alperesnek a szakma szabályai szerint elvárható gondosság tanúsítása mellett tudnia kellett arról, hogy a felperes közel 3 millió forintos bírsága miből tevődött össze, ezt a gondosságot elmulasztva azonban valótlan tény állított, amiért sajtó-helyreigazítás közzétételére köteles.

[35] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a másodfokú eljárásban is pervesztes lett. A felperes a fellebbezési ellenkérelmében ugyan kérte az alperes perköltségben marasztalását, azonban azt összegszerűen nem számította fel, jogszabályhelyre utalással sem. Erre tekintettel a másodfokú bíróság a részére fellebbezési perköltséget nem állapított meg. [Pp. 81. § (1) és (2) bekezdés]

[36] Az alperes köteles viselni a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja, és 46. § (1) bekezdése alapján számított 48.000 forint fellebbezési illetéket a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően.

Budapest, 2020. január 25.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Virág Csaba s.k.
bíró